

ชื่อวิทยานิพนธ์	ความรู้และการปฏิบัติของพยาบาลต่อการดูแลผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ภายใต้โครงการการเข้าถึงบริการยาต้านไวรัสเอดส์ระดับชาติ
ผู้เขียน	นางนิภารัตน์ สนทราพรพล
สาขาวิชา	พยาบาลศาสตร์ (การพยาบาลผู้ใหญ่)
ปีการศึกษา	2549

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงบรรยายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความรู้และการปฏิบัติของพยาบาลต่อการดูแล ผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ภายใต้โครงการการเข้าถึงบริการยาต้านไวรัสเอดส์ระดับชาติ และเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้ และการปฏิบัติของพยาบาลต่อการดูแลผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ภายใต้โครงการการเข้าถึงบริการยาต้านไวรัสเอดส์ระดับชาติ กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานภายใต้โครงการการเข้าถึงยาต้านไวรัสเอดส์ระดับชาติ ในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน ของภาคใต้ จำนวน 226 ราย คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนด เก็บข้อมูลโดยเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบวัดความรู้เรื่องการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ ส่วนที่ 3 แบบวัดการปฏิบัติของพยาบาลต่อผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ และส่วนที่ 4 แบบสอบถาม ข้อคิดเห็นอื่น ๆ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน และตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ โดยหาความเที่ยงของแบบวัดความรู้ของพยาบาลต่อการดูแลผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ โดยวิธีคูเดอร์ ริชาร์ดสัน ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .82 และ แบบวัดการปฏิบัติของพยาบาลต่อการดูแลผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาความสัมพันธ์โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความรู้ของพยาบาลในการดูแลผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ ภายใต้โครงการการเข้าถึงยาต้านไวรัสเอดส์ระดับชาติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และในรายด้านคะแนนความรู้ด้านโรคเอดส์/การใช้ยาต้านไวรัสเอดส์ อยู่ในระดับปานกลาง ความรู้ด้านผลกระทบของการรับประทานยาต้านไวรัสเอดส์ต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ผู้ป่วยเอดส์ และการดูแลช่วยเหลืออยู่ในระดับมาก ความรู้ด้านการติดตามการรักษาอยู่ในระดับมาก และ ความรู้ด้านการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณา ระดับความรู้ทั้ง 4 ด้าน พบว่า คะแนนความรู้ด้านการให้คำปรึกษามีคะแนนสูงสุด

2. ระดับการปฏิบัติของพยาบาลต่อการดูแลผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ภายใต้โครงการ การเข้าถึงยาต้านไวรัสเอดส์ระดับชาติ โดยรวม อยู่ในระดับมาก และในรายด้าน คะแนนการปฏิบัติด้านการประเมินความพร้อมของผู้ป่วยก่อนได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ ระดับคะแนนการปฏิบัติด้านการติดตามการรักษา การปฏิบัติด้านการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้ยาต้านไวรัสเอดส์ และการปฏิบัติด้านการประสานงานอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณาคะแนนการปฏิบัติทั้ง 4 ด้าน พบว่าคะแนนการปฏิบัติด้านการให้คำปรึกษามีคะแนนสูงสุด

3. ความรู้มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับต่ำ กับ การปฏิบัติของพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.23

ผลการวิจัยนี้สามารถใช้เป็นพื้นฐานในการวางแผนเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์เพิ่มมากขึ้น โดยจัดอบรม เพิ่มเติมความรู้ และส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วย ติดตามประเมินความรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้ลดปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

Thesis Title Nurses' Knowledge and Practice on Caring for Persons Attending the National Access to Antiretroviral Program

Author Mrs. Niparat Sontarapornpol

Major Program Nursing Science (Adult Nursing)

Academic Year 2006

ABSTRACT

The purposes of this descriptive correlational research were to investigate nurse s' knowledge and practices for care of persons attending the National Access to Antiretroviral program and to examine the relationship between knowledge and practice of nurses working in the program. A purposive sample of 226 nurses participated in the study. A questionnaire was constructed and content validated by 3 experts. It consisted of 4 parts: 1) demographic data 2) knowledge about care of persons taking antiretroviral drugs 3) nurse s' practice regarding care of persons taking antiretroviral drugs 4) suggestions about working in the National Access to Antiretroviral program in southern Thailand. Reliability of the questionnaire yielded alpha values of .82 and .90 for parts 2 and 3 respectively. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product moment correlation coefficient.

The results showed that:

1. The mean score of nurse s' knowledge about care of persons taking antiretroviral drugs was at a high level, knowledge about AIDS/antiretroviral drugs was at a medium level, knowledge about impact of antiretroviral therapy was at a high level, knowledge about following treatment was at a high level, and knowledge about counseling was at a high level.

2. The mean score of nurses' practice regarding care of persons taking antiretroviral drugs was at a high level, nurses' practice about assessment before receiving antiretroviral drugs was at a high level, practice about following treatment was at high level, practice about counseling was at a high level, and practice about multidisciplinary co-ordination was at a high level.

3. The Pearson's product moment correlation coefficient indicated that knowledge was correlated significantly with practice at a low level ($r = .23$, $p < .01$)

The findings can be used to plan for increased knowledge of nurses about caring for persons attending the antiretroviral program by providing a training program and promoting practices, monitoring and ensuring continuation of these practices.